

WERKGROEP TRAUMATISCH HERSENLETSEL (WTH)

Jaarverslag 2006 t/m 2008

De WTH bestaat sinds 1995. Er waren op 1 januari 2009 24 revalidatieartsen lid. De werkgroep richt zich op niet-aangeboren hersenletsel, met name het traumatisch hersenletsel en heeft als doelstellingen geformuleerd;

Doelstelling

Verbeteren van de kwaliteit van zorg rond patiënten met NAH middels:

- afstemming beleid door uitwisseling van behandelprogramma's / behandelprotocollen;
- aangaan en onderhouden van internationale contacten;
- aangaan en onderhouden van bestuurlijke contacten met patiëntenverenigingen;
- inventariseren wetenschappelijk onderzoek;
- gezamenlijk bezoeken van een buitenlandse instelling elke twee jaar;
- organiseren VRA PAOG cursus 'traumatisch hersenletsel'
- organiseren van landelijke teamdag elke twee jaar
- participatie aan de bijeenkomsten van geaccrediteerde werkgroepen
- leveren van gevraagd en ongevraagd advies aan het VRA bestuur omtrent onderwerpen betreffende de doelgroep

Bestuurssamenstelling

Voorzitter: dr. Gerard Ribbers, RC Rijndam (g.ribbers@rijndam.nl)

Secretaris: dr. Coen van Bennekom, RC Heliomare (c.van.bennekom@heliomare.nl)

Leden per 01-01-2009

A. de Feijter	a.d.feijter@grootklimmendaal.nl
Akkelies Wensink	a.wensink@dehoogstraat.nl
Anne Marieke Dommissie	a.m.v.dommissie@vogellanden.nl
Coen van Bennekom	c.van.bennekom@heliomare.nl
Denis Jaeken	d.jaeken@srl.nl
Ellen Agterhof	e.agterhof@dehoogstraat.nl
Fred de Jong	f.d.jong@viareva.nl
Gerard Ribbers	g.ribbers@rijndam.nl
Henk Hendricks	h.hendricks@reval.umcn.nl
i.heijnen@rcleijpark.nl	i.heijnen@rcleijpark.nl
l.kortland@rcleijpark.nl	l.kortland@rcleijpark.nl
Ingrid Brands	ingrid.brands@pandora.be (Blixembosch)
Jitze Posthumus	jb.posthumus@planet.nl (revalidatie Friesland)
Juan Martina	j.martina@grootklimmendaal.nl
Lisa Bosker	lisa.bosker@hccnet.nl
Manin Konijnenbelt	m.konijnenbelt@rcamsterdam.nl
Marion Verhulsdonck	m.verhulsdonck@maartenskliniek.nl
Marleen Schonherr	m.c.schonherr@cvr.umcg.nl
N. Roux	n.roux@sophiarevalidatie.nl
Nieke Rijnders	n.rijnders@rcbreda.nl
Pauline Hoenderdaal	p.hoenderdaal@planet.nl (persoonlijke titel)
Rendy Leder	leder.r.1@wanadoo.nl (van Weel Bethesda ziekenhuis)
Sander de Kort	s.de.kort@roessingh.nl
Wip Bakx	w.bakx@srl.nl

Vergaderfrequentie

Tweemaal per jaar vindt een vergadering plaats. Deze vergadering neemt de hele dag in beslag waarbij 's ochtends organisatorische zaken besproken en 's middags meer inhoudelijke zaken. De vergaderingen vindt plaats op de werklocatie van een van de leden. Een maal per jaar verzorgt een lid een presentatie over de inhoud en organisatie van revalidatie betreffende de doelgroep in zijn/haar eigen werkomgeving. Aspecten als ketenzorg, kwaliteitsbeleid en wetenschappelijk onderzoek worden besproken.

In 2006 werd op 18 maart vergaderd in revalidatiecentrum Breda en 08 november in Heliomare. In 2007 werd vergaderd in RC de Hoogstraat op 7 november en 1 maal tijdens het internationale werkbezoek aan een revalidatiecentrum in Burgau. In 2008 werd op 5 maart vergaderd in de Sint Maartenskliniek in Nijmegen en op 10 december in RC Leijpark.

Vergaderonderwerpen:

Voor gedetailleerde informatie wordt u verwezen naar de notulen van de vergaderingen die op te vragen zijn bij de secretaris. Hier volgt een thematische weergave van besproken onderwerpen;

- afstemming beleid door uitwisseling van behandelprogramma's / behandelprotocollen
 - Participatie aan CBO richtlijnontwikkeling "Diagnostiek en behandeling van licht schedelhersenletsel" en "gedragsfarmacologie"
 - Discussie over taken en verantwoordelijkheden van de revalidatie-arts bij poliklinische cognitieve revalidatie
 - Voor- en nadelen van gebruik van de HBSH tijdens de teambesprekingen
 - Neuroendocriene stoornissen na THL
 - formuleren van randvoorwaarden voor de behandeling van mensen met ernstig traumatisch hersenletsel in het revalidatiecentrum
 - behandelkader cognitieve revalidatie
 - status van richtlijnen cognitieve revalidatie uitgegeven door het consortium cognitieve revalidatie
- aangaan en onderhouden van (inter-)nationale contacten;
 - Landelijke tak van WFNR en Hersenstichting
- aangaan en onderhouden van bestuurlijke contacten met patiëntenverenigingen;
 - co-redactie zorgboek Niet-aangeboren hersenletsel van Stichting September
- inventariseren wetenschappelijk onderzoek;
 - presentatie FUPRO onderzoek
 - bijhouden overzicht van wetenschappelijke activiteiten
- gezamenlijk bezoeken van een buitenlandse instelling elke twee jaar;
 - In 2007 werd een werkbezoek gebracht aan een revalidatiecentrum in Burgau volledig gericht op NAH patiënten en gespecialiseerd in de toepassing van de Affoltermethode.
- organiseren VRA PAOG cursus 'traumatisch hersenletsel'
 - organisatie en evaluatie cursus in 2006 en samenstellen onderwijscommissie voor de cursus van 2009
- organiseren van landelijke teamdag elke twee jaar
 - RCA in 2006
- participatie aan de bijeenkomsten van geaccrediteerde werkgroepen
 - 3 oktober 2007; 1 oktober 2008
- leveren van gevraagd en ongevraagd advies aan het VRA bestuur omtrent onderwerpen betreffende de doelgroep
 - Advies over ontwikkelen van behandelprogramma Vroege Intensieve Neurorevalidatie
 - vergadering met voorzitter commissie cognitieve revalidatie over platform cognitieve revalidatie
 - Advies over prestatie-indicatoren

peer reviewed publicaties en hoofdstukken in boeken mmv WTH leden (2006-2008)

- **Schönherr MC**, Grootoenk A. Omgaan met cognitieve beperkingen in de revalidatie bij hersenletsel. In: Nijs J, Geraets JJXR, Nijboer A, Veenhof C, Wilgen CP van (eds). Jaarboek Fysiotherapie Kinesitherapie 2008, Bohn Stafleu van Loghum, Houten, ISBN 978 90 313 5072 8, 2007: 92-105.
- Brain injury severity and systemic infection are risk factors for developing heterotopic ossification in patients with traumatic brain injury. **HT Hendricks**, ACH Geurts, B van Ginneken, A Heeren, P Vos. *Clinical Rehabilitation* 2007;21:545-553
- Hypofysaire hormoonstoornissen na traumatisch hersenletsel. Is actieve case-finding geïndiceerd? A van der Eerden, H Twickler, **HT Hendricks**, T Beems, AR Hermus, PE Vos. *Tijdschrift voor Neurologie & Neurochirurgie*, 2008;109(1):3-11.
- Kikkert MA, **Ribbers GM**, Koudstaal PJ. The alien hand syndrome in stroke: a report of 2 cases review of the literature. *Arch Phys Med Rehabil* 2006;87:728-32.
- Baalen B van, **Ribbers GM**, Medema D, Pas M, Odding E, Stam HJ. "Participation after a traumatic brain injury is negatively associated with a passive coping style of the caregiver" *Brain Injury* 2007;21:925-31.
- van de Sandt-Koenderman WME, Wiegers J, Wielaert SM, Duivenvoorden HJ, **Ribbers GM**. High-tech AAC and severe aphasia: candidacy for touchspeak (TS). *Aphasiology* 2007;21:1-16.
- Darlington ASE, Dippel DWJ, **Ribbers GM**, Balen R van, Passchier J, Busschbach JJV. Coping strategies as determinants of quality of life in stroke patients: a longitudinal study. *Cerebrovascular Diseases* 2007;23:401-07.
- van Son-Willemse A, **Ribbers GM**, Verhagen AP, Stam HJ. Prognostic factors of long-term functioning after traumatic brain injury: a systematic review of prospective cohort studies. *Clinical Rehabil* 2007;21:1024-37.
- de Niet M, Bussmann H, **Ribbers GM**, Stam HJ. The Stroke Upper Limb Activity Monitor: its sensitivity to measure hemiplegic upper limb activity during daily life. *Arch Phys Med Rehabil* 2007;88:1121-6.
- **Ribbers GM**. Traumatic brain injury rehabilitation in the Netherlands; dilemmas and challenges. *J Head Trauma Rehabilitation* 2007;22:231-235.
- Darlington ASE, Dippel DWJ, **Ribbers GM**, van Balen R, Passchier J, Busschbach JJV. Coping strategies after stroke and their relationship to different outcomes. E-letter *J Neurol Neurosurg Psychiatr*; jnnp.bmj.com/cgi/eletters/77/11/1208.
- van de Sandt-Koenderman WME, Wiegers J, Wielaert SM, Duivenvoorden HJ, **Ribbers GM**. A computerised communication aid in severe aphasia: an exploratory study. *Disability and Rehabilitation*. 2007;30:1-9.
- van Son-Willemse AHP, **Ribbers GM**, Hop W, van Duyn C, Stam HJ. Association between apolipoprotein ε4 and long term outcome after traumatic brain injury. *J Neur Neurosurg Psychiatr*. 2008;79:426-430.
- Sandt van de-Koenderman WME, Harskamp van F, Duivenvoorden HJ, Remerie SC, Voort van der-Klees YA, Wielaert SM, **Ribbers GM**, Visch-Brink EG. Multiaxial aphasia assessment system: realistic goal setting in aphasia rehabilitation. *International Journal of Rehabilitation Research* 2008;31:314-20.
- Van Velzen J, **Van Bennekom C**, Polomski W, Slootman J, Van der Woude L, Houdijk H. Physical capacity and walking ability after lower limb amputation: a review. *Clinical Rehabilitation*. 20(11), 999-1016.

- **Van Bennekom C**, Van Heugten C. Revalidatie na een beroerte 1: langetermijnegevolgen. In: Handboek Cerebrovasculaire Aandoeningen. Franke C, Limburg M (eds). De Tijdstroom, Utrecht, 2006.
- Houdijk H, Appelman FM, van Velzen JM, van der Woude LHV, **van Bennekom CAM**. Validity of the DynaPort GaitMonitor for the assessment of spatiotemporal parameters in amputee gait. Journal of Rehabilitation Research and Development 2008, 45(9).
- Aangeenbrug A, **Van Bennekom C**, Hoogerdijk B. (Inhoudelijke deskundigen voor het) Zorgboek niet-aangeboren hersenletsel. Vinke H, Kollaard S, Stichting September, Giethoorn Media Groep, Meppel 2008.